

CITEȘTE ȘI VEI PUTÊ

Cap. Dist.	
Pe an	lei 128 — 152
Pe șase luni	64 — 76
Pe trei luni	32 — 35
Pe o lună	11 —

Unu esemplar 24 par.

Pentru Paris pe trimestru fr. 20
Pentru Austria..... flor. 10 v. a.

ROMANULU

LUMINEZA-TE ȘI VEI FI

Abonamentele în Bucuresci Pasagiulu Român No. 1. — În districte la corespondință diariului și prin postă. La Paris la D. Daras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comedie, No. 5. A se adresa pentru administrațiune la d. T. Paleologu

ANUNCIURILE
Linia de 30 litere..... 1 leu.
Inserțiuni și reclame, linia..... 5 —

Articolele trimise și republicate se voru arde. — Redactoru răspundetoru Eugeniu Carada.

VINERI 7 IULIU.

La 8° ore sêra se va ține ședința publica, în SALA BOSSEL; domni PANA BUESCU și G. PETRESCU, sunt înscrși spre a vorbi asupra cestunilor Municipale ș a alegerilor de șese membri ce sunt a se face pentru comuna Bucuresci. Cetățenii alegători sunt rugați de unu număr de alegători a veni ș a lua parte la aceste desbateri.

SERVITIU TELEGRAFICU ALU ROMANULU.

Presintată la Viena 16 Iuliu, 10 ore 10 m. sêra.
Primită la Bucuresci 18 Iuliu, 8 ore 25 m. sêra.

Notiția Stației:

Intârziētă din cauza neglijenței Stațiilor Austriace care de ordinăr cauză intârziere.

Wiena. Camara Deputaților a respins propunerea pentru desființarea pedesei la môrta.

Paris. În ședința Corpului Legislativ D-nu Rouher răspundênd la discursul d-lui Jules Favre în privința Luxemburgului, ȳice: În acești cestiune politica nôră a avut rezultate serioșe. Guvernul priveșe Unitatea Germaniei fără pãrere de reș pentru trecut, și fără inquietudine pentru viitor.

Monitorul armatei publică un decretu Imperiale cu data de 13 Iuliu prin care se reînființă 23 baterii de Artilerie, suprese în luna lui Noemvrie 1865.

(Serviciul privat al Monitorului)

BRUXELLES, 14 Iuliu. Sunt nvele austriace că nu este de locu probabilu că imperătesa Charlotte o se pôta fi transportată de la Miramar în Belgia.

Bucuresci 18 Cuptoru.

Nu putem începe revista nôră de ađi c'ua scire mai plăcută și mai bine-făcătorie de cãtu reproducêndu cbiar aci următorulu decretu publicat în Monitorulu de ađi.

Vedêndu legea promulgată la 20 Martiu 1865, prin care se declară de utilitate publica generală, rectificarea cursului rului Dâmbovița și înființarea de cheșuri pe ambele părți ale rului, și pe totu partea din intrulu Capitalei;

În virtutea art. 69 din legea de espropriare pentru causă de utilitate publica; se declară de urgență luarea în stăpanire a locurilor fără clădiri, pe cari urmăz a trece rectificarea ce se face cursului rului Dâmbovița.

Acestu decretu ne dă asigurarea c'aceste lucrări vor începe în curêndu, și nu mai este trebuință se mai espicăm cãtu ele vor fi bine-făcătore și pentru comerțu, și pentru sănătatea locuitorilor Bucurescilor, și pentru înfrumșetarea orașului.

Mai mulți comercianți din Bucuresci nê au făcutu cunoscutu cã serviciulu telegraficu, prin neglijența, sea aduce vătãmare comerțului, mai adăogêndu cã cursurile cotidiane ale bursei de Viena nu se facu cunoscutu cãtu optu, ȳeche ȳile. Luându convenitele informări de la d. Directore alu Serviciului telegraficu și postale, despre causele negularităților ce ni se denunție, suntem la rëndulu nostru în pozițiune a da comercianților lãmuririle următore: Sunt cãtu-va ȳile de cãndu corespondința cu Austria merge foarte greș, din causă cã există un nșfelegere între stațiunile Austriace care aduce serviciulu telegraficu romanu mare pedice. Vircișorova îlu trãmite la Temesvar și Temesvar la Vircișorova. D-lu Directore Fãlcoianu a reclamatu la Direcțiunea din Viena ca se restabilescã ordinea și n'a primitu ancã răspuns.

În ziua de 3/17 Iuliu, au ramas 82 de depeșie pentru Austria neespeduite și n'au de 6/18 Iuliu 28, din causă cã stațiunile austriace ostenesc și încetãz d'a mai lucra. Din causă acestei aglomerări de depeșie cursulu bursei a fost datu, în ȳilele din urmã, numai în 2, 8 și 10 Iuliu.

D. Directore alu telegrafulu avêndu în vedere importanța cursului bur-

sei, a datu ordine cã ori care ar fi aglomerarea depeșielor, se se primescã de preferință cursulu bursei și se raporteșe în fiã-care și cãndu stațiunile austriace voru refusa darea cursului pentru a se publica în Monitor.

Directorele Telegrafelor ș a făcutu datoria și suntem sicuti cã și d. Ministru din afară va fi făcutu convenitele reclamări spre a se curma acestu reș; și negreșit cã se va curma cãci la casu contrariu vomu pute face asemenea cu depeșele comerțului Austriei ș atunci, simțind paguba mai d'ã dreptulu, guvernulu austriacu va îndrepta reul mai iute și mai bine.

Reproducem mai la vale, după Monitoru uã adresã a d-lui Prefectulu alu Poliției Capitalei, cãtrã d. Comisarulu de Roșiu, cãci acesta este singurulu modu cã avemu spre a mulțãm d-lui Prefectulu despre metoda ce n'trebuințãzã spre a îmbunătăți serviciulu. Fiã-care sistemã are greutățile și neajunsurile ȳei și, după noi, ele nu pot fi învinșe de cãtu prin omu-patiã. Greutățile sistemiei despotice se n'vingu prin mișloce despotice, prin injurãturi și bătăi cu ușile închise, prin frica omului de omu; acele ale libertății prin libertate, prin publicitate, prin rușinea omului de semenii sei.

Acestã este metoda cã n'trebuințãzã d. Prefectulu alu Poliției în privința d-lui Comisarulu de Roșiu, acestã credem cã este metoda cea bunã și care, întrebunțãzã totu-dênuș, în tôte casurile și de cãtrã toți va face cã n'curêndu neajunsurile libertății prin libertate se se n'lature. Mulțãmim indouit d-lui Prefectulu alu Poliției de metoda cu care s'a servitu ađi spre a vindeca unu reș, cãci ea este uã satisfacere indireptã daru foarte simțitã, ce dã d-lui Tomescu, care, denunciându unu abusu de putere, avu durerea a vedẽ cã s'a 'utrebunțãt atuncu metoda contrariã.

TEMPLULU-CORALU ISRAELITU.

Astã-ȳi s'a celebrat în Bucuresci inaugurarea noulu templu-Israelitu. La acestã ceremonie au asistat toți aginții și consuli generalu ai puterilor Strãine, ministrii Domnului Românulu, capulu gardei orașenesci cu statulu seu maioru, Primarul comunel cu ajutorele seșe, directorii ministeriilor, și unu mare numêr de cetățenii și notabilități din tôte stãrile societății române, între carii venerabilele fostu cãimacãm Constantin Cantacozino, generalulu Florescu, Emanoil Faca, Ion Grădiștianu, etc. Senatori și deputați, între carii d. N. Lahovari, Ion Marghilomanu etc. Pastori ai bisericel protestante, cormercianți, etc. și mai multe dãmne române mai cu sãmã din comerțu.

Templulu este din cele mai frumoșe, după modelulu templulu din Berlin, elu reprezentã în tôte și pe deplin cultulu și civilizațiunea. Uã broșurã care conține spalmit și rugăciunile cari s'au cântat, s'a publicat în limba romanã și s'a împãrțit la toți asistinții. Tôte cânturile s'au făcutu de cãtre corulu celu nou, care este astu-fel în cãtu este pte figura cu onore, cu triumf în ori ce țera civilizatã, astu-fel în cãtu este peste putință a lu auzi cine-va ș a nu se simți pãtrunsu de unu adevãratu simțimentu religiosu.

D. Levy a făcutu uã predicã, în limba franceșe care a fostu ascultatã d'unu publicu atãtu de numerosu și alesu, cu cea mai mare atențiune ș aplaudatã de fiã-care în fundulu animei seșe, cu cea mai mare sinceritate.

În predica sea, învetatul oratore a aritat cumu la Israeliți, mai multu de cãtu la tôte națiunile, templulu arita istoria, fazele prin cari a trecut uã acestã mare națiune și gradurile iei de

civilizațiune; a adusu aminte cumu cãndu a scãpatu din sclavia Egiptioniloru templulu era unu simplu cortu și ce s'a petrecut în acelu templu. Aritã apoi istoria templulu lui Solomon, a caru-i inscripțiune era, și este ș acumu cã „ori ce omu, de ori ce religiune va intra într'ensulu, Domnul Dumnezeu s'ascute rugelu seșe, se-lu ocrotescã și se lu îndestuleze.“ Acestã divinã toleranță a ramasu inscrișã pentru eternitate pe templulu Israelițiloru și treptat s'a respândit și se respãndesc în tôte națiunile. Aritã apoi cumu apãru corupțiunea, iubirea de putere, cumu fit poporul, patrioșii timpulu, proorocii, cumu se numiu atuncu, au vorbitu, au sfãtuitu, au aritat și reul și lãcul și poporul lui Israelu, ca mai tôte poporele nu i a ascultat și din scãdere în scãdere ajunșerã la Sinagoga lui Erodù care deveni unu locu de speculã, de cãșiguri ilegale, de corupțiune ce aduse deplina peire.

Dup' acestã olocintele oratore aritã cumu Israeliții au reñceputu din nou a se civiliza și cumu acumu, templulu a redevenit nu numai locașulu rugăciunilor dar și școlã de civilizare și de moralizare cari face pe tãtu ȳina se disparã ori-ce osebire între Israeliți și fit Patrie adoptive, cari face cu toți se se civilizeze pe deplin, se se contopescã în națiune și se se iubescã cu toți ca niscã frați.

„Sanctificați-vẽ, le ȳice Dumnezeu, sanctificați-vẽ aci jos și vẽ voi sanctifica susu.“ Și'n adevãr cã toți cãti au asistat ađi la acestã mare serbare s'au încredințat cã Israeliții din Bucuresci mergu cu pași rãpedi spre civilizare, spre sanctificare.

Dup' acestã antã rugăciune ce s'a adresat cãtre Dumnezeu în noulu templu s'a făcutu în limba romanã și pentru Romania. S'a invocatu Domnul Dumnezeu a confunda pe toți iemiiu poporul romanu, a mântine Romania unitã, ș a o conduce pe cãile gloriei ș ale prosperitãții morale ș materiale. S'a invocatu a bine-cuvênta pe patrișii virtuoshi ș a face pe fii lor eroi ca Machabeii. S'a invocatu a bine-cuvênta ș a ține supțu seculu seu pe virtuosulu Domn alu Româniloru, și se lumineze și se susțã pe ministrii sei spre a transforma în fapte nobile, virtuosele și patrioticele simțimente și ideie ale Domnitorului și s'a sfãșit uã apoi acestã solemnitate religiôsã și patrioticã cu rugăciunea inaugurãrii.

Și la rëndulu nostru, dându acestã scurtã și forte slabã dare de sãmã, o închiãmã asigurãndu pe Israeliți de simțimentele de frãție ale Româniloru pe celea cea mare, frumoșã, civilizãtã și patrioticã pe care-i conduce templulu celu nou și fondatorii sei.

ALEGERILE COMUNALÏ.

Uã parte din cetățenii din Bucuresci se voru întruni Vineri sêra și voru face negreșit uã listã de candidați ce au se propue și se susțã pentru a fi aleși membri ai Comunei. Seimũ cã mulți din alegători susținũ și candidatura d-lui Grigorie Heliade, fondatorele și directorele diariulu *Sentinelã*. Redacțiunea *Romanulu*, susținêndu și densã acestã candidaturã crede cã este bine a arita și motivele pentru care o susține.

Adese s'a demonstrat în acestã foia cã comuna este una din cele mai puterice temelie ale societãții. Dacă membri Comunei voru fi inteligenți, morali, cu cunoscințe speciale, devotați binelul publicu și libertãții, Comuna va deveni din ce în ce cea-a ce trebuie se fiã: cãminalu de unde avemu se n'vețãmũ se ne facemũ trebile ênș-ne, se desbatemũ cu independențã despre interesele nãstre, se le cunoscemũ bine și se dobõndimũ convingeri luminate ș tari; cãminalu de unde avemu se n'vețãmũ prin practicã a cunõșce adevẽ-

rata ordine publica și libertate, ale iubi și prin urmare a le păstra, ș a se n'vesti astu-fel fiã-care cetățianu cu caracterulu de inteloiciune și de putere scãpãndu totu d'ãdatã și de divisiunile de partitã, și de izolarea și apãtã în care este, trebuie se fiã ori-ce societãte nu ș a organizatã cu țãria comunã.

Spre a ajunge la acestu scopu trebuindũ se facemũ ca tôte interesele și felurile cunoscințe se fiã reprezentate în comunã, credemũ cã comerțulu celu micu va fi în tôte modurile bine reprezentatũ prin d. Grigorie Heliade.

Domnia-sea a fostu comerciantu în Lipsicanã în timpu de 14 ani și n'urãmã în cursu de 3 ani a făcutu comerțulu vinulu și rachiulu, ș a fostu și n' timpu de 3 ani deputatũ de mahala.

Aceste cunoscințe practice nu suntũ ore de trebuință comerțului și comune?

Pe la 1862 d. Grigorie Heliade, întelegêndu cã nici comerțulu nici comuna nu se voru putea așieđa pe adevãratele lor temelie pinã ce principii de la 89, conținuți în *Convențiune*, nu voru fi recunoscuți de toți ca cei mai buni și nu vomu stãru ca puterea executivã se-i respecte și se i aplice, și vedêndu cã pe terãmulu politicu comerțulu nostru n'are nici unu reprezentante dreptũ alu seu, se otãri a publica unu diariu în care se apere aceste principie în numela clasei din care face parte.

A fonda cineva la noi unu diariu, sciũ acumu toți cã este a munci, a-ș face inimici ș a plãti pe totu anul din propria sea avere uã sumã destulã de însemnãtã pentru cheltuielile diariulu. Domnul Grigorie Heliade le scia forte bine tôte aceste, veduse conturile *Romanulu* ș ale mai multor alte diarie, cunõșcea ancã și tôte neajunsurile și persecutãrile ce-lu acceptãu, și cu tôte aceste intrã în luptã, otãritũ la totu felulu de sacrificie: Cu cãtu sacrificiele voru fi mai mari, ne ȳicea elu, cu atãtu trebuie se le facemũ, ca se nu se pôta ȳice cã comerțulu celu micu nu simple, nu n'ștelege, nu este în stare a face nici unu sacrificiu, nu există și prin urmare nu are nu pôte avẽ nici drepturi.

Toți cunõșu cãte persecutãri și cãte închisori a n'ãduratũ și fãr a șovãi mãcar unu singuru momentu. Toți sciũ cã de la 2 Martiu, 1864 mai pinã la 11 Fevruariu 1866, pe cãndu toți plecãșerã capetele supțu lovirele despotismulu, diariulu *Sentinelã* a fostu singurul organulu alu dreptãții ș alu libertãții care a luptat necontentu, ș a datu doveđi cã Românii n'au muritũ; și toți sciũ cã cu puține ȳile nãntea lui 11 Fevruariu d. Grigorie Heliade era êru în temnișã și êru datu în judecãtã ca resvãritõru.

Acestã este vieța d-lui Grigorie Heliade, persecutãrile și perderile de totu felulu; acesta este omulu, acestea suntũ lucrurile seșe, ș acumu ramãne ca comercianții s'arite prin votulu lor de le recunõșu ca lucrãri ale lor, de le aprobã seũ le respingũ. Aci este cestiune de principii, de principii unei clase êru nu de individi și prin urmare acceptãmũ se vedemũ rezultatulu. Fiã care se culcã după cumu își ascerne.

LEGEA

PENTRU

SCHIMBAREA CONTRIBUȚIUNEI PERSONALE

ÎN TËRȚA

CONTRIBUȚIUNE DE REPARTIȚIUNE.

Cu plãcere am vedũtũ proiectulu Ministeriulu de finãcie pentru schim-

barea impozitulu personale, publicatũ în diariulu *Romanulu* din 1 Iuliu 1867. Este mai unu anu de ȳile de cãndu printr'ũu articlu speciale despre Așieđa, am cãrutũ în diariulu *Legalitate* desființarea impozitulu personale, și din punctulu de vedere economicu, și din punctulu de vedere politicu, pentru a mulțãm pe Romania de peste Milcovũ, printr'ũã mesurã justã, nãmeritã pentru poporu, care aru vedea cu bucuriã acestu beneficiu alu ideielorũ eșite din Unire, acestu pasu cãtrã viitoriu, acestã îngrijire a guvernulu pentru mesurile civilizãtore.

Acestu proiectu daru, este menitũ a aduce uã mulțãmire în poporu și uã speranță bine-fãcătore în curmarea suferințelorũ seșe actuale. Fiindũ cã diariulu *Romanulu*, provocã desbaterea publica asupra acestui proiectu, vinũ și aducũ urmãtorele observațiuni, despre elu.

Art. 3. „Contribuțiunea mobilãrã se va percepe de la toți locuitorii Romaniei, ajunși în etate de 18 ani,“ etc. Acestu articlu este în adevãr preãpãșitoru pentru populațiunea romanã, la care dedarea la comerțu, începe într'ũã vîrstã mai târȳie. Așia daru, ar fi mai justu ca acestu impozitu se se percẽpã numai de la locuitorii Romaniei ajunși în etate de 21 ani, fiindũ cã poporul Romanu nu este ancã de uã culturã, care se se pôta chiarũ șemãna, cu a ori cãru poporu din Apus britanicu, francesu, germanu ori italianu. Art. 4. „Basa aședãri impozitulu mobilãrũ este avere mișcãtore, calculatã pe chirie și numerulu vitelorũ, împãrșirea se va face în comunele urbane în 8 clase, de la minimum de 24 lei pinã la maximum de 480 lei dare anualã.“ etc.

Acestu articlu are acelu defectu, cã nu are fisatũ, cãtu se se iã la sutã de pre uã anumite chirie; lesã unu deșertu care pôte produce nedreptate, ș apoi nu spune dacã pe uã chirie plãtitã uãdatã, se pôte lua acestu impozitu ancã uãdatã, adicã: dacã de esemplu, bãrbatul plãtesce impozitulu chiriei seșe, se mai pôte ore cere și de la femeia acelu impozitu, cãci art. 3 ȳice: „contribuțiunea mobilãrã se va percepe de la toți locuitorii Romaniei, ajunși în etate de 18 ani, fãrã distincțiune de sexu și nașionalitate, afarã numai de cei esclusi prin art. 9 alu legii de faciã, adicã minorii, servitorii, infirmii, vedavele, militãrii și preoții.“

Amũ făcutu acestã observațiune, pentru cã uã lege trebuie se fiã clarã și ne'ndouiosã, și ca se nu se facã abusuri.

Art. 9. „Suntũ esclusi din impozitul mobilãrũ minorii, etc. servitorii, infirmii, vedavele sãrece, militãrii infirmii, preoții și scolarii interni.“

Înapoierea în culturã a țerei nãstre, justiția și sciința economico-politicã, care favoresce progresulu, trebuie se ne convingã cumu cã scolarii, nu numai interni, daru și esteri, trebuescũ scutiți de impozitulu acestã; a-cestã reflexiune nu pôte fi inutilã, cãci trebuie se favorimũ progresulu, sciințele, prin legislațiune, cãci numai premile nu ajungũ, pentru acestu scopu. Se scie chiarũ cã elevii esteri, suntũ lipsiți de mișloce, și suntũ scolarii din provincii, pre la școlele superiõre din alte orașie, cari potũ a nu locu nici la pãrinții lor, nici la Epitropii lor; prin urmare trebni se se adãoge între cei scutiți și elevii esteri.

Ar fi bine, ca elevii în genere, se fiã scutiți de ori ce impozitu, intru

câtă frecantăză scólele, din punctul de vedere al lăşirii cunoscínţelor comerciale, de industrii, arte şi ştiinţi de tot felul.

Art. IX, alinia 2: ūice cā sūntū scu-
tiţi „servitorii carii locuescū la stā-
pāniilor ūorū.”

Acēsta este érāşi prei vagi; prin
urmare trebuie se se ūicā: „servitorii
carii locuescū la stāpāniilor ūorū, atālu
in comunele urbane, cātū şi in comunele
rurale.” Acēsta este necesarū, pentru
cā servitorii sūntū nu nmai acei de
prin oraşe, darū şi acei de prin sate,
vii, mici proprietāşi sēu proprietāşi mari,
carii servescū la stāpāniilor ūorū. La noi,
servitorii se crede mai cu sēmā vicii
de oraşe, érā nu şi acei de prin vili etc.

Art. IX, alinia 6: scutesce pe preoţii
şi călugării de ori care ritū.

Acestū articolū este nedreptū, pen-
tru cā dacā scutesce pe servitorii al-
tariului cei mai avuşi, preoţii şi călu-
gării, trebuie se scutescā şi pe cei mai
sāraci, adicā: pe dascālii Bisericiilor,
carii afarā cā n'au nici unū venitū, ba
sūntū încārcāşi şi cu familii, pe cāndū
cālugării cei ignorāşi, mulţi au lefi
mari pe la biserici şi instrucţiunea cre-
scinā n'o propagā, ba propagā desfri-
narea, precumū am vėdūtū unū esem-
plu de curēndū in Bucureşti. Prin urmare
este dreptū se se scutescā de acestū
impozitū şi dascālii Bisericiilor, cāci
ei sūntū servitorii ai altariului şi sūntū
multū mai sāraci de cātū preoţii şi că-
lugării.

Primiţi, d-le Redactore, aceste scurte,
darū consciinţiose reflexiuni economico-
politice, obhgāndū-mē d'a vē mai a-
duce şi alte pe viitorū, rugēndū-vē
se le primiţi cu aceiaşi bunā-voinţă,
cu care şi altā datā, aşi primitū artic-
le de ale mele.

Romulus Scriban,

Dr. in dreptū şi ştiinţele politice ş administrative.

DEPEŞI DIN INTRU.

Putna, 4 Iuliu.

Strāngerea recoltei se urmēzā re-
gulatū, tocmelele agriculturii se esecutā.

Sucēva, 2 Iuliu.

Pinā astāzī nu s'a primitū nici un
reclamaţie cā locuitorii nu şi-ar respecta
angajementele lorū agricole. Strāngē-
rea recoltei pe aici nu s'a începutū,
timpulū este bunū, plōe prea multā.

SCOLELE DIN PLOIESCI.

Cu ocaşionea trecerii nōstre prin
Ploiesci ne-amū interesatū a asista la
esamenele scolare de ambele secse din
acea urbe. Puţinulū timpū de care amū
dispusū nu ne-a permisū a vedea de
cātū clasele III-a şi a IV-a de băēţi
ale vechiei scóle primare, ambele scóle
de fete şi Gimnasiulū.

Credeam cā ne implinimū un datō-
riā ca unulū ce am avutū onōrea a fi
membru alū inveciāmentulū, a da sēmā
publiculū. — Ministeriulū fiindū cre-
demū informatū prin reprezentāntii se-
i, despre starea instrucţiunii publice ori
de cāte ori ni se presintă ocaşionea.

Asupra modulul pe insemnāmintū in
clasa IV. primară, avemū mai multe
observāţiuni de făcutū: 1. In insemnā-
mintulū aritmetice, am dori aplicaţiunea
principiilor lā exemple şi la probleme
practice; cāci numai acestea sūntū pro-
prii a imprima metodele şi memoria
copiilor fārā a o obosi. Afarā de a-
cēsta lacuna ce o presintă programa
prin neprescrierea sistemulū metricū,
ceremū a fi implinitū prin zelulū d-lui
institutele respectivū despre care nu
ne indouimū cātūş de puţinū, şi o ce-
remū acēsta cu atātū mai multā stā-
ruinā cu cātū suntemū in ajutorulū a-
şēda sistemulū nostru de mesuri şi
greutăţi pe sistemulū metricū.

2. Studiulū geometriei am dori se
so facā cu aplicaţiuni la arpentagiū,
nivelamentū şi rādieārī de planuri.

3. Studiulū ştiinţelorū naturali arū

trebui se se aplicē mai cu osebire la
obiectele cele mai curiose şi intere-
sante, proprii de a da gustulū şi obi-
ceiulū muncii. Pentru clasele primare
ar trebui se se reducā studiulū la
frumuseţele cele mai frapante ale na-
turei, la producţiunile usuale, la ani-
malele cele mai insemnate sēu cele
mai utile cu detalieri cātū se va pu-
tea mai mari; facilitāndū muncā me-
moriei prin desemnarea pe tablā a
figurilorū ce represintū obiectele in
cestiune. In acestū studiū amū mai
dori, după cumū amū ūisū in prefacia
operei nōstre de „Cosmografie”: cā
profesorele prin simple explicaţiuni, se
inveţe pe scolarī a observa, a cunō-
sca faptele, şi apoi a'şi exprima ideile
prin propriile lorū vorbe, érā nu ca
acelea din carte, cāci numai astū-felū
punemū in junele spirite bazele unei
instrucţiuni care va deveni intr'oa şi
mai solidā, cāndū reflectiunea sosindū
cu gātare, va inveţiu pe fīa-care ca-
riera ce trebuie se urmēze.

Asupra modulul de insemnāmintū in
clasa III-a de băēţi, n'avemū altū de
ūisū de cātū cā in studiulū matema-
ticū, institutele se stāruescā mai
multū asupra principiilorū celorū mai
fundamentale. Escalinā metodei urmate
in matematicā, necesitatea de a raţi-
ona cu justetā şi claritate, pentru a'i
pātrunde dificultāţile, utilitatea in fine
ce ele au in arte, in comerciū şi in
mii de profesiuni, — cerū ca se se
inveţe bine elementele acestei ştiinţe,
unulū din cele mai frumoşe monumente
ale spiritulū umanū.

Ambele scóle de fete au datū re-
sultate satisfāctōre: majoritatea ele-
velorū citāu scrierū şi cunoscēu bine
limba lorū, avēu deprinderea scrierii
cu corecţiune şi claritate, posedeau in-
tr'unū modū solidū elementele istoriei,
geografie, religiei şi calcululū.

Un micā observāţiune avemū numi
de făcutū d-lorū directrice şi institu-
trice: amū dori ca d-lorū se se ap-
lice a implini marele lacunā ale pro-
gramei, care fiindū identicā cu cea a
a băēţilor, are trebuinţă de mari a-
meliorāţiuni necesitate prin diferinţā de
secsi, şi prin aceea a rōlurilorū ce au
a implini bărbāţii şi femeile in ordi-
nulū domesticū şi in ordinulū socialū.
Aşa, am dori ca d-lorū pe lângā stu-
diile prescrie in programū se dea e-
levelorū óre-care noţiuni elementare
şi usuale de geometrie, de istoria na-
turalā şi fizicā; apoi, principii gene-
rali asupra naturii omulū, şi lecţiuni
cātū se va putea de detaliate asupra
moralei universale.

Nu ceremū aşā mare erudiţiune pen-
tru ficele populū, dērā pretindemū
aceste cunoscínţe cari luminēzā şi ar-
mezā spiritulū, formēzā judecata, şi
artū obiectele sub adevēratulū lorū
punctū de vedere. Ele au trebuinţă mai
cu sēmā de acestū spiritū de observa-
ţiune care face a pune in profitū totū
ce se petrece in giurulū nostru; ele
au trebuinţă încă, pentru a fixa incon-
stanţa omulū, şi a conserva asupra
lui acestū ascendentū atātū de nece-
sariū pentru fericirea lorū, d'a orna
spiritulū lorū cu cunoscínţele plăcute.

Venindū acumū la insemnāmintulū
gimnasiale, mărturisimū mai antēiū, via
nōstrā mulţumirē pentru fericitele re-
sultate ce a produsū prin zelulū, abili-
tatea şi cunoscínţele sēle d. profesore
de matematicā, Nicolae Crapelēnu; ca
re'i dau drepturi la recunoscínţa con-
cetāşenilorū se. In clasa III-a, la e-
samenulū carii am avutū ocaşionea a
asista; am constatatū cu ună vie plăcere
cā d-sea in insemnāmintulū matematicū
n'a mārghinitū pe scolarī numai la sim-
plulū mecanisimū alū ştiinţei, după cumū
se face d'obiceiū aiurea, cū ūa sīm-
cutū se ū pātrundā spiritulū a fīa-
motivulū a toli, şi a vedea mersulū
ce s'a putatū urma pentru a ajunge la
veritate; intr'unū cuvēntū: ū-a făcutū
a se supune la legea generaţiunii ideie-
lorū. D-sea a înţelesū cā acēstā lege

este firulū care trebuie se conducā cu si-
curanţă in tōte sinuositāţile şi locu-
rile dificile ale edificiulū ştiinţei, a
înţelesū cā făcēnd'o a se observa u-
şurēzā memoria scolarilorū, fortificā
facultatea lorū d'a raţiona şi le dā astū
felū calea d'a'şi putea întinde departe
cunoscínţele lorū. In acēstā claso d-sea
nu s'a mārghinitū numai in cerculū
strānsū alū programei, ci pe lângā a-
ritmetica aplicatā la comerciū, a pre-
datū scolarilorū algebra, din care a
trecutū cu densiū resoluţiunea ecuaţi-
nilorū de primulū gradū cu mai multe
necunoscutē, resoluţiunea generale a
ecuaţiunilorū numerice şi calcululū lo-
garitmilorū, apoi Geometria planā. D-sea
sciindū cā aritmetica, algebra şi geo-
metria sūntū cele trei ramuri la cari
se alātūrū unā infinite de rāmurele,
carii prin totalitatea lorū formēzā ar-
borele ştiinţicū matematicū, ale carui
fructe sūntū numeroşele şi importan-
tele aplicaţiuni ale veritāţilorū cari de-
curgū la arte şi la trebuinţele socie-
tāţei: a stāruitū multū cu scolarī in
studiulū aprofundatū ale acestorū trei
pārţi fundamentale ale ştiinţei.

Anima ne saltā de bucuriā, cāndū
vedemū profesori eşiţi din facultāţile
nōstre, corespondēndū cu atātā dem-
nitatē la misiunea ce le este incredi-
tatā; darū bucuriā... bucuriā nōstrā
nu durēzā multū şi se prefaca îndatā
in durere la cugetarea cā (val) ade-
seea ei pentru precilū serviciilorū lor,
cadū victimele persecuţiunilorū puter-
nicilorū ūilei

Profesorele de istoria Naturale nu
mai puţinū, am vėdūtū din esemenulū
scolarilorū, cā a lucratū in cursulū a-
nului cu destulā inteliginţā, zelū şi ac-
tivate.

Profesorele de religione in fine, prin
modul se de insemnāmentū şi prin exem-
plulū propriei sēle vieţi face ca reli-
giunea se exercite asupra elevilorū se
fericita şi puternica sea influinţă.

Mat. M. Drāghicianu.

SOCIETATE COOPERATIVA PROIECTU DE STATUTE.

ART. I.

Constituērea Societāţii.

Subū scrişii cetāşeni Romāni, ne amū
invoitū şi amū formatū unā societate coo-
perativā pentru crearea unui capitalū
care se se intrebunţeze spre a in-
demāna, meseriaşilorū şi neguţāto-
rilorū, mişlōce in întreprinderile lorū
individuali.

Acēstā societate va purta numele de:
mica bancā pentru neguţātorii Romāni.

ART. II.

Scopulū Societāţii.

Banca imprumutā, pe chibūzāşie per-
sonale, sume de bani mārghinite, cu do-
bāndā micā, pe termene scurte, negu-
ţātorilorū şi meseriaşilorū Romāni. A-
cumū, de ună camūdatā, operaţiunile ban-
cei se vorū mārghini la îndemānarea co-
merciāntilorū de articole de hranā, de
mīncare şi trecāndū apoi treptatū, in mē-
sura mişlōcelorū de care va dispune,
şi la cele-l-alte ramuri de comerciuri
şi industrie.

Banca primeşee depuneri de mici e-
conomii spre capitalisare; ea pōte de
asemenea se primēscā depozite pe bani
pe termene hotārīte.

Banca nu întreprinde, pe sēmā sa,
nici unū comerciū.

ART. III.

Mişlōcele Societāţii.

Mişlōcele banicei se alcătuescū, a-
cumū de unādatā, din sumele de con-
tribuire a cooperātorilorū fondatori cu
care ea va porni operaţiunile sēle. Se
alcătuescū încă din „fondulū de re-
servā,” prevedutū la art. VII; din sumele
de cooperare a noilorū membrii, carii
vorū mai veni de acumū înainte; din
„tacelele de intrare” a cooperātorilorū
prevedute la art. VIII, din tacelele de
„re'voire a imprumuturilorū” vechi,

prevedute la art. VI şi din depunerile
particularilorū.

Se mai alcătuescū asemenea din „fon-
durile de ajutorū” a le municipalitā-
ţilorū; din legāturi şi donaţiuni şi din
capitalisarea fondurilorū sociale.

ART. IV.

Cārmuirea intereselorū societāţii.

Societatea cārmuiescē in deplinā li-
bertatē şi autonomie interesele sēle.
prin ajutoriulū unui „Comitetū dirigu-
torii,” alū unui „Sfatū de administrare”
şi a „Adunārei generale” a tolorū ac-
ţionarilorū.

a) Comitetulū diriguitor se alcătuescē
de unū Directorū, de unū controlorū şi
de unū casierū, aleşi dintre coopera-
tori cu majoritatea glasurilorū. Acesta
espeduescē tōte trebile curente ale so-
cietāţii; membrii comitetulū sūntū res-
pondetorii unulū pentru altulū.

b) Sfatulū de administrare se alcā-
tuescē din membrii comitetulū dirigu-
torū, şi încă de noue asesori, iarāşi
aleşi cu majoritatea glasurilorū. Acest
sfatū se intrunescē la 10, la 20 şi la
30 din fīa-care lunā.

Sfatulū regulēzā lucrāriile cele mai
grele, revīduiescē condicele, ia mesuri
urgente.

Hotārīrile sfatului sūntū lunte cu ma-
joritatea glasurilorū şi sūntū trecute
in procese-verbale regulate, inregistrate
şi cusele la dosariū.

Sfatulū este datorū se afişēde, la uşa
localulū banicei, la sfārşitulū fīa-cāria
luni bilanţulū afacerilorū şi se publi-
ce prin ūiare, la sfītulū fīa-cāria tri-
lunilū, unū bilanţū. Sfatulū pōte lucra,
impreună cu comitetulū, chiarū cāndē
suntū numai trei asesori prezenţi.

Membrii sfatului cari lipsescū la in-
truniri sūntū solidarū responsabili de
tōte lucrāriile colegilorū lorū cari sūntū
faciā.

Directorele comitetulū presidiazā
sfatulū.

In casū de absentā a vre-unulū membru
din comitetū, unū asesorū ūlū pōte in-
locui, cāndū însă s'au făcutū invitare
formulā de cātri acelu ce se absentēzā.

Majoritatea sfatului pōte se cerā o
convocare extraordinārā a adunārii ge-
nerale pentru casuri urgente, atunci
directorele este datorū, după decisiunea
sfatului, se facā convocarea anunţind'o
prin afişē şi ūiare, cu ūece ūile înainte
de terminulū de convocare. In aceste
anunţuri se va areta şi ordinea ūilei.

Comitetulū şi sfatulū sūntū alese nu-
mai pe unā anū.

c) Adunarea generalā decide defi-
nitivū in tōte cesiunile şi afacerile so-
cietāţii, in marginea statutelorū sēle.
Ea se intrunescē la sfārşitulū fīa-cāria
anū pentru ca se ia cunoscínţă despre
mersulū operaţiunilorū şi se cerceteze
socotelele.

Ea alege, totū atunci, uoulū comi-
tetū şi sfatū de administrare pentru a-
nulū viitorū.

Adunarea generalā hotārescē aseme-
nea mersulū afacerilorū pentru anulū
viitorū, se prononcē asupra casurilorū
de respundere a comitetulū şi a sfa-
tului, pentru abateri şi greşeli.

Adunarea pōte hotāri amenzi pentru
casuri de neexactitate.

Adunarea generalā, cāndū mişlōcele
societāţii se vorū mal inmulţi, va pu-
tea hotāri lefi pentru membrii comite-
tulū diriguitorii, piaş antunci aceste
insārşicārī sūntū gratuite şi onorifice.

Adunarea generalā lucrēzā cu ma-
joritatea membrilorū prezinţi de celū
puţinū unū treime şi decisiunile ei sūnt
obligotōre pentru toli cooperātorii.

Lucrāriile Adunārii generale sūntū tre-
cute in procese verbale inregistrate şi
cusele la dosariū. Oprecurtare a acēstō-
rū lucrāri se va publica dinpreună cu
bilanţulū anualū alū banicei.

Adunarea pōte fi convocata extraor-
dinarimē şi de cātre 10 cooperātori,
cāndū ei vorū adresa unā cerere inscrişū
cātre sfatulū de administrare, arātīndū
ordinea ūilei

ART. V.

Cererele de Imprumutū.

Spre a lua un sumā óre-care in im-
prumutū de la bancā, persōna care cere

trebuie se nu albā nici unā osāndā infaman-
tā, se nu fi pusū in respundere nici un-
datā pe chezaşulū seū cātre societate
şi se fīa personalmīnto intr'unā posiţi-
une de avere, de onestitate şi de hār-
nicie, care se asicure plata banilorū ce
i s'arū imprumuta.

Persōna care face cererea, trebuie se
declare adresa sa, numele, pronumele,
meseria şi întreprinderea pentru care
cere bani.

Ea trebuie asemenea se aducā ga-
ranţiū cari potū fi de douē feluri

a) Garanţiū de ale cooperātorilorū
echivalente in valōre cu suma cerutā
b) S'au un politā investitā, pe lingā
semnātura cerātorulū, încă cu alte douē
semnāturi cunoscute de solvabile.

Declaraţiunile de imprumutare, tre-
buescū făcute directorulū, care este
datorū a se informa despre solvabili-
tatea garanţiilorū şi de la alte persōne
onnrabile.

Cu tōte aceste persōnele cărora li
s'au refusatū cererea de imprumutū, au
dreptulū se recurgā la sfatulū de ad-
ministrare, care, de va găsi cu cale,
va reforma hotārīrea comitetulū.

ART. VI.

Cifra imprumutului — termenulū — dobēnzile.

Societatea imprumutā neguţitorilorū
romāni, de la 5 pīnā la 200 galbeni
şi termenulū de imprumutare este de
la 15 pīnā la 90 ūile.

Dobānda corentā a societāţei cātre
cei ce iau bani cu imprumutū de la
ea, va fi de 8 la sutā pe anū, care
se va plăti pururea 'nainte. Adunarea
generalā pōte însă se cobōre acēstā
dobēndā, la 7 la sutā cāndū va găsi
cu cale.

Cu tōte aceste, cu 15 ūile 'nainte
de epirarea termenulū de creditū ce i
s'arū fi datū, imprumutatulū pōte cere
o prolongire de termenū. In acestū casū
sfatulū va putea se acorde unū nouū
terminū de o lunā şi va percepe pen-
tru timpulū de prolongire o taxā de 2
la sutā pe anū peste dobēnda de 8 la
sutā obiectivitā.

Membrii cooperātorii vorū primi pen-
tru banii lorū, de la societate, unā do-
bēndā de 5 la sutā pe anū; érā deo-
sebirea, între dobēnda corentā de la 8
la sutā, şi între dobēnda de 5 la sutā
a cooperātorilorū, va servi la acope-
rarea chieluelilorū de administrare, la
formarea capitalulū de rezervā şi la
impārţirea de dividēnţi între acţionari
potrivitū art. VII.

Cāndū o persōnā, care nu a bene-
ficiatū de maximulū de 200 galbeni,
mai cere de la bancā o nouā sumā de
bani, banca este datōre se intrebe pe
primii chezeşi dacā invoieşc, acēstā cere-
re. Dacā antēi chezeşii invoieşcū banca
pōte elibera acēstū imprumutū, cu con-
diţiune numai ca, acesta adāugit cu acel
d'antēiū, se nu trecā peste totalulū de
200 galbeni.

Invoirea datā de cātre primii chie-
zeşi, nu i obligā pentru acēstū alū dol-
lea imprumutū.

ART. VII.

Fondulū de rezervā şi dividēnţi.

Fondulū de rezervā sorvescē la aco-
perirea pagubelorū ce arū putea asuferi
societatea in operaţiunile sēle.

Acēstū fondū se alcătuescē din de-
punerile speciale ale cooperātorilorū,
din taxele de re'voire a imprumutū-
lulū vechi, precumū şi din zeciuelile di-
vidēnţilorū.

Aceste fonduri de rezervā se punū
in circulare ca şi tōte cele-lalte fon-
duri şi dobēnda lorū se capitalisā. Pen-
tru dobēndarea lor se pāzescū aceleşi
regule şi forme ca şi pentru tōte ope-
raţiunile de imprumutū ale banicei po-
trivitū art. V.

La finele anululū alū cincilea de la
înfiinţarea banicei, acēstū fondū se li-
cuidēzā şi din totalulū lū o treime re-
māne in casā, iarū cele-l-alte douē
treimi se impārţū acţionarilorū ca primā
in proporţiune cu depunerile lorū.

Deciuala dividēnţilorū făcutā, in be-
neficiulū fondulū de rezervā, cōntēne-
scē de îndatā ce fondulū de rezervā va
ajunge la jumetate din capitalulū coo-
perātorilorū inscrişi.

Dividēntā este suma care, după scā-

deceea tuturor cheltuielilor și a dobânzii de 5 la sută, mai rămâne prios și care se împarte între toți acționarilor proporțional cu valoarea depunerilor lor și cu timpul de cooperare.

Din acești dividenți, se scade o de-ciuială pentru casa de rezervă și apoi se împartă cooperabilor.

ART. VIII.

Cooperare.

Ori ce român cunoscut pentru bunele lui purtări, depune 10 galbeni, sub-scrie statutele aceste și contribuie încă cu trei lei la casa de rezervă de-a cooperabilor.

La depunerea banilor cooperabilor primesc de la societate *fideli de cooperare*, în valoare fie care de 10 galbeni.

Toți acei carii până astăzi au contribuit la înființarea societății acestia se numesc *cooperabili fondatori* și sunt obligați că după 7 zile de la votarea și subscrierea statutelor se depun banii ce au promis.

Tidulele de cooperare sunt personale și nu pot trece la persoane străine de cât în marginile casurilor prezente de aceste statute.

Ori cine posedă o *fidulă de cooperare*, are personalmente votu deliberativ, dreptu de a alege și de a fi alesu la toate funcțiunile societății. De asemenea participă la foloșele și la pagabilele societății, fie care în marginea capitalului său de depunere.

Banca are o *carte deschisă* pentru acel carii, neposedându sumă întregă de 10 galbeni, doresc înse, se devie cooperabil prin depuneri lunare succesive. Aceste depuneri lunare nu pot fi mai mici de un iermelic (14 lei c. p.) pentru care banca plătește o dobândă de 3 la sută pe an.

Cind depunerile lunare împreună cu a loru procentu voru înjeba suma de 10 galbeni, se va închide comptul și se va elibera depunătorul *fidulă de cooperare*, cerându-se și trei lei pentru casa de rezervă.

Tote închidările de socoteți, se facu la 10, la 20 și 30 ale fie căria luni și dobânzile se socotesc de la aceste termine. Suntu excepțiali însă de această restricțiune acei carii idu bani cu imprumutu de la bancă.

ART. IX.

Depuneri și *fidulă de creditu*.

Societatea potu primi depuneri, pe unu terminu mărginitu, pentru care va plăti o dobândă de 5 la sută pe anu după regula prevedută la art. VII § 6. Aceste depuneri nu potu fi mai mici de cât 10 galbeni, iaru maxsimulu loru se va otari în fie care anu de către adunarea generală.

Depunerile nu potu fi primite pe unu terminu mai micu de 30 zile.

Depuneritorii nu suntu solidari cu pagabilele și foloșele societății.

Sumele provenite din depunerile aceste, se punu în circulare, potrivit regulilor prevedute la art. V.

După unu anu de funcționare a ban-cel, adunarea generală, de va găsi cu cale, va putea se permiti administrațiunii sale eliberarea în piața a *fidulelor de creditu*.

Cererile pentru eliberarea acestor *fidule*, se facu totu în condițiunile cererilor de imprumutu, prevedute la art. V și VI.

Tidulele se dau pe terminu de 90 zile, și cea mai mică a loru valoare este de 50 galbeni; imprumutaii voru trebui se dea banca, dreptu garanție, polițe plătitoare în terminu de 80 zile, plătindu înainte și o dobândă de 4 la sută pe anu pentru creditulu ce i s'a deschis.

Banca nu potu inse se elibereze *fidule de creditu* de cât atunci cându vede în condiciile sale căi voru reîntra destul bani în casă, cu deca zile înainte de terminulu de plată elu *fidulilor* sale, spre a nu întemțina greuțai la sosirea terminulu creditorilor ce a deschis.

Banca va elibera *fidule de creditu* numai pe jumătate din valoarea sumelor pe a căroru încasare compteză. Inse ea nu va putea elibera nici unu dată *fidule de creditu* pe sumele imprumutate ale capitalulu său.

ART. X.

Trecerea *fidulelor* — *Retragerea din societate*.

Nici unu cooperabil nu se potu retrage din această societate de cât la finitul anulu alu IV-lea. Cu tote aceste pentru casur cu totul grave, de bôla îndelungată, de strămutare din Iași etc. și cu scirea și invoirea adunării generale, se potu face retrageri esenționale inapoidu-se depunerile și dobânzile în momentul retragerii; rămindu în casă numai partea de fondu de rezervă care se va da la finele anulu alu 4-lea.

După trecerea celorl antel patru ani de funcționare a ban-cel, ori care cooperabil este liberu a se retrage din societate, vestindu sfatulu de administrare, cu trei luni înainte de închidărea socotelelor anuale, otărirea sea; de altminterea elu nu este desfăcut de societate de cât la sfirșitul anulu viitoriu. Moscenitorii unui cooperabil repausat rămân legal cu societatea până la finele anulu în care au repausat cooperabilu.

Ori care cooperabil ese din societate, sau mostenitorii lu, potu reclama numai restituirea sumei întregi de cooperare, dobânzile el și partea sa de dividenți, pină în momentul cându a făcutu declarațiunea de retragere; iaru partea sa din capitalulu de rezervă rămâne în casă încă unu anu după esirea lu din societate, la finitul caruia i se eliberă din acestu capitalu partea ce i se cuvine, rămăindu atunci deplinu desfăcut de ori ce solidaritate cu foloșele și pagabilele societății.

Tidulele de cooperare se potu, în totulu său în parte, trece către alți cooperabili sau și către alți români străini societății, însă numai după espirarea celorl antel patru ani de funcționare a ban-cel și în următoarele condțiuni:

a). Cooperabilu este datoru se a-rate prin declarațiune scrisă, adresată sfatulu de administrare cauza pentru care voescă se opereze această transferare și persoana care lu înlocuescă;

b). Sfatu cercetă cu deamăruntulu această cerere în terminu de 15 zile, și dacă găsește că această operațiune este contrarie intereselor societății, atunci hotărăscă rescumpărarea *fidulelor* pe compta societății.

c). Societatea va face această res-cumpărare în terminu de 30 zile de la data hotărării sfatulu, urmându-se către această prescripțiunilor prevedute pentru casurile de retragere.

d). Sfatu cându decide asupra acestor casur trebui se fie compus celu pacinū de 7 membri.

ART. XI.

Forma, înregistrarea și anularea *fidulelor*.

Tidulele se voru scote dintr'unu registru cu matcă unde se va arăta:

a). Numele, pronumele, domiciliulu, profesiunea, data intrării a cooperabilor;

b). Numerulu acțiunilor ce posedă fie-care;

c). Valoarea fie-căria *fidule* și numerulu curentu de înregistrare precum și numerulu curentu alu casei de bani cându s'a primitu depunerea.

La eliberarea *fidulelor* se va aplica asupra-le doue timbruri, unulu uscait și altulu umedu cu insemnele societății și se voru investi cu semnătrile directorulu, controlorulu și casierulu.

Tidulele de cooperare voru fi de hărtie albă, și cele de creditu voru fi de hărtie roșie.

La retragerea unui membru sau la reîntrarea în casă a unui *fidulă de creditu*, se va aplica de către controlor asupra unu timbru pertăndu cuvântulu: *anulat*, și purtătorii lor cându

voru primi sumele coprinse în elu, vor scrie pe matca din condică cuvântulu: *primit* și va sub-scrie.

Tidulele anulate se voru păstra pină la finele anulu cându în fața adunării se voru arde, după ce se va face unu procesu-verbalu specialu și amărunt.

ART. XII.

Arbitraj.

Ori ce contestațiune asupra literel sau spiritulu acestor statute se curmă numai de adunarea generală.

Ori ce altă contestațiune rădicată în afacerile sociale sau de către unu cooperabil sau de moscenitorii lu sau de reprezentatele lu, sau de către ori ce altă persôna streină, contra unu cooperabil, sau a comitetulu dirigui-tor, sau a sfatulu — pentru obligațiunile ce s'au luat către societate, — se va hotări prin arbitri.

Acești arbitri suntu în numeru de trei-deci, și suntu trași la sorți, dintre toți membrii societății de către președintele adunării generale, în ședințele de la finele anulu. Numele scose din urnă suntu inscise pe un listă și afișate pe ușa localulu societății, și la ori-ce contestațiune, dintre acești trei-deci arbitri, se trage la sorți și cel trei antel eiși din urnă judecă casulu de neînțelegere, fără apelu, cu hotărre obligatorie pentru părți.

Administrațiunea societății, înainte de a intra în relațiuni de afaceri cu fețe străine le va cere unu declarațiune speciale prin care se voru obliga a se supune, fără apelu, la hotărriile arbitrilor, renunțându la ori ce recursu în justiție.

Membrii societății, prin însuși factulu sub-scrierii statutelor de fețe, declară că se supun la toate obligațiunile lor.

Arbitrii căduți la sorți carii nu voru veni la convocări se voru supune, pentru antelie dată, la un amendă de 14 lei cursulu pieței; pentru a doua la 42 lei și pentru a treia se va dresa procesu-verbalu constatôru spre a fi comunicat adunării generale, și se va procede la un alt trageru la sorți.

ART. XIII.

Dispozițiuni generale.

Casulu desfacerei a societății se potu decide numai de către adunarea generală și votulu spre a avea putere, în acestu casu, trebe se fie datu celu pucinū de doue trași din toți cooperabilor.

La casu cându este datu votulu de desfacere, banca funcționează încă timpulu necesariu pentru lichidarea și limpedirea tuturor afacerilor sale, care timpu nu potu însă trece peste unu anu.

Statutele aceste suntu obligatere din momentul sub-scrierii lor.

Societatea va avea durată pină se va da în contră unu votu de desfacere, care se întrunescă doue treimi din cooperabili.

Reglemente speciali, în marginile statutelor, se voru face de către sfatulu de administrare.

(Dreptatea).

Ordinulu d-lui Prefectulu alu Poliției capitalei, către d-lu comisaru de Roșiți.

Domnule comisaru,

Cunoscăți că la 19 ale încetatel luni s'a descoperit de către unu sub-comisarulu din călărea Roșiței, cadavru unu cărciumaru asasinat chiar în stabilimentulu său. Cunoscăți că cadavru găsitu era în putrefacțiune și prin urmare asasinatul se comisese de mai multe zile, fără ca sub-comisarulu de clasa 1-a alu despărțirii respective, Hristache Angelescu, sau cel de clasa 2-a se fi descoperit măcaru acel cadavru, se fi sciatu că s'a sevărgitu unu asasinat; — lucru foarte lesne, decă acei impiețai și-or fi îndeplinit datoriile lor, decă d-văstră ai sci se'i faceți a le îndeplini.

Sciți că atunci am datu trei zile a-celor funcționari ca se descopere pe asasinu și se repare astu-felul neingrijirea lor veghiată, sau voru fi despărțai din funcțiune, și sciți asemenea că de atunci au trecut mai mult de două săptămâni, fără ca d-văstră se'mi împărțaiți descoperirea asasinulu.

Funcționarii susu numiți, în locu de ași pune tote puterile ca se urmeze consiliulu ce le dedesem, s'au mărginitu a alerga — cumu suntu deprinși acești omeni — la protectorii lor și a le cere intervențiunea fatală, ce totu d'aua a fostu stavilă ori-cărei îndrep-tări de lucruri.

Consecinte promisiunii mele, și avendū în vedere că încă până astăzi nu s'a descoperit asasinulu cărciumaru din strada Văcăresci, destituți cu acesta pe sub-comisarulu de clasa 1-a din despărțirea 6-a, d. Hristache Angelescu, și pe cel de clasa 2 a, sub-despărțirea unde s'a comis asasinatul.

Cătu pentru d-ta, d-le comisaru, decă găsești în acesta partea d-tăle de reproșuri, consciința îți va spune că le-ai meritatu.

Prefectulu, R. D. Roseti.

No. 12,194.

Primarul comunei Cotănu, din districtulu Oltu, constatându-se că a participat la facerea unu certificat fraudulos pentru a se apăra unu junu de recrutare, după raportulu prefecturei respective No. 6423, ministerulu l'a destituit și trimis înainte justiției. (Monitorulu). (Comunicatulu).

FELURIMI.

Unu cavaleru de industriă venit la Peșta, în serbătorile încununării, a voit se profite de această ocaziune ca se pescuiescă în apă turbure și încerca unu parte din meseria sea căreia nu lipsese originalitatea.

Pe la vre deca ore dimineața, unu domnu elegantu vestimentat, intră în birourile unuia din cei d'antelii banchieri din Peșta, și presintă mai multe polițe de un valoare importantă, trase de un casu cunoscutu asupra unor negocieri din Peșta, și cere se le scoțtoze. Banchiarulu esminază polițele cu îngrijire, se dirigeză spre uși, o închide și, după ce facu semn impiețatulu său se nu perjă din vedere pe străinu, rōgă pe acesta a se apropia de ferăstră, dându i a înțelegere că are se-l comunica ceva important.

D'un dat străinulu începu a se turbura, și turburarea sea se mărește încă și mai multu cându banchiarulu deschidendu și portofoliulu scote dintr'insu unu scrisore și i-o dă s'ua citescă. Această scrisore scrisă de către casa engleze, a cărei polițe le presintă elu, anunță că fiul șeful casei a fostu tiritu într'unu viață risipitoare prin legăturile sele cu dănuitoare, că a fugitu luându cu sine un cantitate importantă de polițe trase asupra unor case din Viena și Peșta, și că lesne se potu bănui că va presinta aceste trate bancherulu în destiune, de vreme ce elu nu cunoscce altă casă în Peșta. În această scrisore, banchiarulu era rugat de a stăru se înduplece pe junele nostru de a se întorcu la părinții sel cari erau dispuși d'alu orta, se id și se păstreze tratele până la alu doilea ordinu, și se de junelul 2000 florin spre alu ajută se se întorcu și se se repare de dănuitoru ce lu insocia.

După ce a resistat multu timp străinulu se declară gata a face totu ce i se cerea. Banchiarulu închise tratele în birouiu său și era p'aci gata se plătescă cei 2000 florin, cându de un dat, avo fericita idee de a întreba prin telegrafu dacă sumele din acele trate erau conformu cu totalulu celorl răpitate. Chiar în acea sora casa din Londra respunse banchiarulu că elu era obiectulu unu act de fraudă, de ore ce ea nici scrisese asemenea scrisore vr'unu banchiaru la Peșta și nici a avut cunoscinte de acele trate răpitate. Furulu, nepresimțindu nimic bunu nu s'a mai reprezentat, și banchiarulu grați prudentei sele, scapă de un pagubă importantă.

(Din țiarulu „Europa“ 18 Iunie)

A esitu de suptu tiparu
LITERATURA POPORARIA
BASME, POESII, PĂCALIRI
și
GHICITORI

adunale de

I. C. FUNDESCU.

Cu unu introducere, despre literatura populară.

de

D. B. P. HAJDEU.

Literatura populară măgulindu gândurile și tradițiunile poporulu, este celu mai bunu mijlocu pentru a i inspira iubirea citirei ce este începutulu celu bunu alu instrucciunii. Cu acestu titlu recomandăm cu totu dinadinsulu urvagiulu anunțatulu mai susu, a căru răspândire va da rezultate bine-făcătoare.

Se află la librării și costă 2 sfanți.

Invitare de prenumerațiune la

FAMILIA.

Apropoiindu-se finea semestrelu antel, mi idu libertate a recomanda atențiunii onor. publicu cititorii foia mea și pentru venitori, cându așidera mē voi nusi a responde acceptărilor comune.

Decă onor. publicu nu mi va denega sprijinierea recerută, voi publica în fie-care numeru unu portretu, urmatu totu-deuna de biografiă, — poezii, romane de cei mai buni poezii și scriitori ai nostri, — și altele traduse după cei mai renumiți autori străini, — articli instructivi din felarile ramuri ale sciinței, pentru înăvțirea cunoștințelor și pentru nobilitarea animel și a sufletulu; afară de aceste onor. publicu va afla din foia mea tote noutățile din viața socială, literară, artistică, atâtu din patria noastră câtu și din străinătate, — și în fine atârna numai de la partinerea damelor noastre, ca în venitorii se potu alătura mai adese ori jurnale de modă și felurite modele de lucruri femeiesci.

Afară de aceste prenumerațiune *Familiei* și în semestru venitoriu se voru împărțai de unu avantaju prețiosu: voru căpeta unu iconă mare și pompoasă GRATIS.

Sujetulu acestei iconē e luatū din istoria biblică, și formeză părăchia celor din semestru antel, care seceră complăcere din tote părțile.

Iconă represintă pe

REGINA SABEI LA REGELE SOLOMONU.

Regina încântătoare auzind de splendrea furtu lui Solomonu, se duce cu conductu strălucitu și cu daruri scumpe la Ierusalimu, spre a vedea mărirea lu Solomonu, carele așidera o primescu pompu grandioasă.

În cătu privește compusețiunea și esecutarea e creată de penelulu renumitulu Schopin, — și că în tota privință potu emula cu premiulu nostru din semestru d'antel, ma după unu și întrece.

Această iconă se va trimite gratis la toți accia, cari se voru prenumera la *Familia* pe jumătate pe anu (Iul.—Dec.) alăturându 2 sfanți pentru impachetare, — cei ce nu voru alătura acesti 2 sf. se voru considera, că nu voiescă a ave iconă, și accia nici nu li se va trimite.

Cei ce se voru prenumera numai pe trei luni, nu voru căpeta iconă.

PREMIU EXTRAORDINARIU PENTRU PRENUMERANTI NOI

Cei ce pin' acum n'au fost prenumerați la *Familia* și acum se voru prenumera pe jumătate pe anu, afară de iconă susu amintită voru căpeta gratis și iconă din semestru antel adică: *Re-născerea lui Davidu după învingerea lui Goliatu*, firesce alăturându pentru fie-care câte 2 sf. pentru impachetare.

Espeidierea iconel se va începe de locu în luna Iuliu c. v. și în decursu de unu lunu toți prenumerați nostri u voru căpeta.

Familia va eși și în semestru venitoriu în fie-care Duminică în formatulu de pină acum.

Prețulu de prenumerațiune va rămâne totu celu de pină acum, adică: Pentru România pe 1/2 de anu unu galben.

Din poeziile mele se mai află de vânzare esemplare cu 1 fl. edițiune de luxu 2 fl.

Peșta, 4/16 Iunie 1867. Redactoru și editoru,

IOSIFU VULCANU.

Domni colectanți voru primi de la 7 esemplare unulu, împreună cu icona de premi (alăturându costulu de impachetare 2 sf.) — apoi unu esemplar din poeziile mele, unu esem. din romanulu *Columba* și unu esemplar din almanaculu *Tand-Munda* — gratis.

DEMANDE ET RÉPONSE

PENTRU PIANO. COMPUSA

DE

ANDREI FERLENDIS

A esitu de suptu tiparu și se află de vânzare la Magazinulu de Musică a d-lui A. GEBAUER.

A eșit de sub-tipar

Elemente de Geografia fizică și politică, elaborată în conformitate cu programa Onor. Consiliu permanent al Instrucțiunii și autorizată pentru școlile secundare din țară, se află de vânzare cu 4 lei 20 par. exemplari, la librăria *Belgasoglu et Socociu*, strada Lipscani No. 18, și la suptsemnatul strada Cuza-Vodă No. 9. No. 374. M. Mihaescu.

CASELE răposatului Toma Cocaru Mah. St. Stefan strada Cuviosului sunt de vânzare. Doritorii se vor adresa la D-nu Tănase Stoicescu strada Bărății, No. 16. No. 360. 10-24.

CURATELA Bisericii Santului Nicolai din Șelari, vine prin licitație în ziua de 1 August viitoru, vechiele obiecte aici însemnate: Tâmpla cu totă garnitura ei, toate cărțile grecești, două Crucii de fier mari care au fost d'asupra Bisericii, unu Policandru de sticlă mare. două idem mici, una colimbră de aramă (pentru botezată copii), toate ferăle de la fostele ferestre, toate pietrele ce au fost la pardoselă. Doritorii d'ale cumpăra se pot adresa în menționată și la orile 11 de dimineață, la cancelaria acestei cîrătele aflată chiar în curtea țisei Bisericii.

CASELE Doctorului Grundu din Strada Colții No. 55, sunt de vânzare. Informațiunile mai de aproape se pot lua chiar la proprietariul de la 8 pînă la 9 ore de dimineață. No. 284 20-34.

DE ARENDATU Moșia Crăsnăni Donescului din Distr. Ialomița plasa Ialomița. Doritorii se vor adresa la proprietariul ei ce locuiește în Mah. Batiscea strada Scaunele No. 67.

DE ARENDATU Moșia Prisicești 1 1/2 ore departe de București, de la St. Gheorgie viitoru. Doctor N. Turmescu, calea moșilor No. 55. No. 365. 3-24.

DE VINĎARE. Două Cai negri mari de trăsură, unu Armasariu tare de Cabriolet, un Faeton nou și unu umblat, un Cupeu, o Naidiciacă și mai multe hamaturi sunt de vânzare la Consulatul General alu Prusiei, Strada Teiloru No. 13. No. 376. 3-24.

DE VINĎARE. Timpchea de înțetia calitate se află în Hanulul cu Tei. No. 5. No. 375. 8-34.

DE VINĎARE. O florărie nouă, mai multe paturi de flori, precum și uă colecție de plante rare de vară și de erna sunt de vânzare la Consulatul General alu Prusiei, Strada Teiloru No. 13. No. 377 3-24.

DE ARENDATU. De la Sfintu Gheorgie viitoru (23 Aprilu 1868) Moșia mea numită Viđireni, Districtul Brăilă cu 6,000 pogone pentru arendașu, apele curgătoare, Hanu la drumu mare și în Satu, cu 2 poste de depărtare de la Brăila, Pădure pentru adepostu vitelor, Sohatu etc. etc.

Doritorii se se adreseze la locuinta mea 67, strada Herdistrău, dimineață și seara. P. Dendrino. No. 385. 3-24.

DE VINĎARE din cauza de plecare o pureche armasari negri pe podu Beiliu strada Șerban-Vodă No. 69. A. Titianu.

SE INCHIRIADA Chiaru de a Scuma casa D-lui Constantin Donescu din mah. Batiștea strada Scaunele No. 66.

SUB-SEMNATULU are onore d'au Anuncia că ȘCOLA DE SCRIMA și GIMNASTICA care o începuse în Sala Cornescu, din cauza căldurii, pentru timpul de vară, s'au mutat la locuinta dumnului, aproape de Episcopie Strada Amzi No. 6, casele lui Cristea Brutaru, Gimnastica este într'ua grădină cu arbori bine recoroși. Orele de exerciții sunt: Dimineața de la 7-11 seară de la 7-9 în toate zilele. Prețulu 1 galb. pe lună. G. Mocănu

SOCIETATEA AMICILORU CONSTITUȚIUNILOR

Domnii membri ai Societații, cari sunt încă datorii remășișe din cotizațiunea a D-lor pe lunele trecute, sunt rugați a le plăti, căci sunt mai multe datărie de soldați și casa n'are alte mijloce de cătu suscripțiunile societătilor. Curierii *Romanului* sunt însărcinați a prezinta Bilete nominale fii-căru societariu, de ce datorese. Suscrișulul își face uă datoriă a adresa acestu apelu D-lor societariu, sicuru că nu va nevoitu a-lu reperi, nici a-lu adresa fii-căruia anume. Casariu Eugenie Carada.

CASCAVALU DE PENTELEU

A DEVERATU DIN CASERILE MELE

Supt-semnatul anucia respectuos inaltei nobilită și onor. public că a priimit al 5-lea **TRANSPORT** de **CASCAVAL DE PENTELEU** prospet în bucăți mici, calitatea căruia nu mai lasă nimic de dorit. — Singurul **DEPOSITU** în Capitală este numai la **Magasinul meu Calea Mogoșoi vis-a-vis de Palatul Domnesc în Colț.**

NB. Pentru înlesnirea D-lor Consumatori, am depusă din acestu **CASCAVALU** spre vânzare și la **Magasinul D-lui Dimitrie Stefan, No. 17, Hanu Șerban-Vodă.**

IOAN ANGHELESCU.

DESFACERE DE MASINE AGRICOLE

cu un scădemint de preturi reduse de la 25 pînă la 50%.

LA FABRICA DE LA BILVEDERE A LUI E. GRANT

Mașini de hătuș porumbu, alătu stabilit calu și transportabil. Cele transportabil (pe patru roțe de fieru) circulescu și vintură totu de uă dată More dupu și simple. Mașine de vintură, de sărămatu porumbu, orđu s.c.l. Mașina tăitoare de paie. Mașina de semenanu. Pluguri scarificatori și grape de fieru. s.c.l. s.c.l.

PRECIURI

DE insertiuni în acestu Diariu.

Tabla IV. Linia de 30 de litere, s'au spațiulu corepondinte 1 leu
,, III. Insertiuni și Reclame, linia 5 ,,

Anunciurile nu se repetesc de cătu în condițiunile aci aretate și cu scădeminte următoare:

Pentru anunțuri ce se re-	De 16, 17 și 18 ori	30%
petu de 3 și 4 ori	20, 21 și 22	35%
De 5, 6, 7 și 8	24 și 25	40%
9, 10 și 11	28 și 29	45%
12, 13 și 14	32 ori și înainte	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe lune se facu învori și reduceri și peste cele însemnate mai susu.

APE MINERALE

D. STAIKOVITS

PIAȚA TEATRULUI CASA TOROK.

VICHY G-de GRILLE VICHY HOPITAL, VICHE CELESTINS, BONNES, BUSSANG, CONTREXVILLE, OREZZA, S-le GAIMIER, SPA, SARE DE VICHY pentru BAI și pentru BAUT, SARE de CARLSBAD. Suptu scrisulu recomandă susu arătatele ape forte prospete precum și toate celelalte APE MINERALE din SURSELE GERMANE toate prospete și cu preturi moderate.

D. Staicovits.

DE ARENDAT MOȘIA CALATA

din districtul Râmnicul-Sărăt, proprietate a fraților COSTACHE și ȘTEFAN SICHLIANU, se dă cu arenda pe trei ani, de la St. Gheorgie anul 1868, prin licitațiune care se va face în ziua de 28 IUNIU VIOTORU. Condițiunile ac-tei arendării se pot vegea în toate țilele la casele lui C. SICHLIANU în Focșani. Intinderea moșiei este de mai bine de 4 mly pogone, din care peste 1200 de arături, 700 de finetă, și restulu de mai bine de 2000 pogone imășuri pe care se învoiescu mai multe mi de uoi cate trei lei și giunătate de capu, și vite mari cite 14 lei; are doue carciune locuincă bună și alte mici venituri. No. 304. 11-44.

APA ANATHERINA

DE Dr. I. G. Popp, în Viena

PENTRU CONSERVAREA DINȚILORU ȘI A GINGIILORU.

Acestă Apă inventată și destilată de d-nu DR. I. G. POPP, care în decursu de mai mulți ani, atrage din ce, în ce mai multu atențiunea omenirei, ce suferă de dureri de dinți, și care de și nu conține nici uă substanță vătămătoare, nu s'a pututu contraface de nimeni cu toate stăruințele ce s'au depusă din diferite părți, la acestă încercare.

De vânzare: în BUBUREȘTI la D-nu FULEANU ET IONESCU Strada germană, în Brăila la D-nu HEPITES farmacistu, în GALAZI la D-nii CURTOVIC și SELDENMAGER far. în CRAIOVA la D-nu EDUARD LUDWIG farm. în PLOESCI la D-nu RUDOLF SCHMET-TAU farm. în PITESCI la D-nu CARL VIDECK farm. în FOCȘANI la D-nu M. F. ROEMER farm. în GIURGIU la D-nu EABINI farm.

Pentru cumpărare EN GROS a se adresa la D-LOR APPEL & C-IE BUCUREȘTI, Strada Covacilor No. 1. No. 310. 24-34.

ANUNCIU.

Subtu-semnașii avem onore a anuncia onor. publicu, că nea sositu acumu decurind doue Dricuri din Viena din cele mai elegante, pentru înmormântare; în care altele asemenea Dricuri dupe cumu sunt făcute cu cele mai frumoșe decorații de pompe funebre, precumu nici nu se află în capitală asemenea de cătu numai la stabilimentele năsrte, ce se află unulu pe strada Moșiloru vis-a-vis de biserica cu Sfînși, și cel-laltu pe strada Căldărari-lor No. 11. Așa daru rugu pe aceste persone, care voru avea trista necesitate d'au inchiria obiectele năsrte, în ori ce momentu cu preferile ce e mai moderate.

Iancu Constantinescu și Hara-lambie Constantinescu și C-ie. No. 384. 3-74.

AVIS

Subsemnatul cu onore aduce la cunoștința D-lor Comersanți, și a Onor. Publiculu că de la 1 Iuliu stil nou 1867 a deschis o casă de spedițiune și comisune în Paris.

Rue de Choiseul No. 16 lînga Boulevard des Italiens, împreună cu vechia cunoscută Casă D-lor Mathieu freres sub firma,

W. Waldner et C-ie

Recomandăndu daru acestă nouă întreprindere onor. mei Comitenți, le asigură și serviciulu celu mai prompt și esactu.

W. Waldner.
No. 368. 3-74.

STRADA ACADEMIEI No. 22. **TIPOGRAFIA C. A. ROSETTI** STRADA ACADEMIEI No. 22.

SE PRIIMESCE TOTU FELULU DE LUCRARI PRECUMU:

BILETE DE CUNUNIE	AFISE	TABELERIE
BAPTISM SI VISITA	DIAREMARI	DE DIFERITE FELURI
BILETE DE MORTE	SI MICI	ETICHETE CONTURI CONTRACTE
SI ORI CE ALTE BILETE DE	IN DIFERITE	FATURI

Circulari commerciale și

Tote acestea se facu cu preturi moderate.

GHIMPELE

Jurnalul umoristicu cu ilustrațiuni. Ese uă dată pe septămînă redigiatu de o societate din cel mai bunu scriitoru umoristicu îndestul de cunoscutu publiculu cititoru. Preșulu abonamentulu: Pentru Capitală pe anu 28 șfanți, pe jumătate 14 șfanți. Pentru districte pe anu 32 șfanți, pe jumătate 16 șfanți, pentru streinatate pe anu 44 șfanți, pe jumătate 24 șfanți; abonamentele se facu la administrațiunea în Pasagiu No. 9-10. Ghimpele, se află cu exemplarul de vânzare la Librăria Socociu Podu-Mogoșoi. La administrațiunea Ghimpele, se află de vânzare

CATASTIHUL AMORULUI

și la **Gura Sobei** romanu originalu de moravuri, Bolintinele No. 1-2.

MAGASINUL E. GRANT

ESTE DESFACERE DE MARFA

Tipografia C. A. Rosetti Strada Academiei No. 22